Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. liepos 16 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Laisvas prekių judėjimas — SESV 34–36 straipsniai — Lygiaverčio poveikio priemonės — Direktyva 94/11/EB — 3 ir 5 straipsniai — Išsamus suderinimas — Draudimas trukdyti pateikti į rinką avalynę, kuri atitinka Direktyvoje 94/11 nustatytus ženklinimo reikalavimus — Nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos reikalaujama nurodyti kilmės šalį gaminių, kurie buvo perdirbti užsienyje ir ant kurių vartojamas žodis italų kalba „pelle“, etiketėje — Į laisvą apyvartą išleistos prekės“

Byloje C-95/14

dėl *Tribunale di Milano* (Italija) 2014 m. vasario 20 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. vasario 27 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Unione Nazionale Industria Conciaria (UNIC),

Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle, Materie Concianti, Accessori e Componenti (Uni.co.pel)

prieš

FS Retail,

Luna Srl,

Gatsby Srl

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič, teisėjai A. Ó Caoimh, C. Toader (pranešėjas), E. Jarašiūnas ir C. G. Fernlund,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorė L. Carrasco Marco, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. sausio 15 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Unione Nazionale Industria Conciaria (UNIC)*, atstovaujamos advokatų G. Floridia, A. Tornato, M. Mussi, A. Fratini ir G. P. Geminiani,

* Proceso kalba: italų.

— *Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle, Materie Concianti, Accessori e Componenti (Uni.co.pel)*, atstovaujamos advokatų G. Floridia, A. Tornato, M. Mussi, G. Geminiani ir A. Fratini,

— *FS Retail*, atstovaujamos advokato M. Sapio,

— *Luna Srl*, atstovaujamos advokatų A. Cattel ir M. Concetti,

— *Gatsby Srl*, atstovaujamos advokato A. Terenzi,

— Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir J. Möller,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. Bulterman, B. Koopman ir H. Stergiou,

— Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, N. Otte Widgren ir K. Sparrman bei L. Swedenborg, E. Karlsson ir F. Sjövall,

— Europos Komisijos, atstovaujamos G. Gattinara ir G. Zavvos,

susipažinęs su 2015 m. balandžio 23 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su SESV 34–36 straipsnių, 1994m. kovo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/11/EB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių medžiagų, naudojamų pagrindinėms vartotojams parduodamos avalynės dalims, ženklinimą, suderinimo (OL L 100, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 13 t., p. 173) 3 ir 5 straipsnių ir 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, p. 1, toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 60 straipsnio išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Unione Nazionale Industria Conciaria* (toliau – UNIC) (nacionalinė profesinė sąjunga – Italijos pramonės konfederacijos, kuri jungia ir atstovauja rauginimo sektoriuje veikiantiems kvalifikuočiausiems ūkio subjektams, narė) bei *Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti di Pelle, Materie Concianti, Accessori e Componenti* (toliau – UNICOPEL) (vartotojų nepelno asociacija, siekianti socialinio solidarumo tikslų) ir pagal Italijos teisę įsteigtų bendrovių *FS Retail*, *Luna Srl* bei *Gatsby Srl* ginčą dėl prekybos Italijoje avalyne, kurios vidpadžiuose įspaustas bendrinis žodis italų kalba „pelle“ (oda) arba „vera pelle“ (tikra oda), nenurodant gaminio kilmės šalies.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Remiantis 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką (OL L 204, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 2 t., p. 337), iš dalies pakeistos 1998 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/48/EB (OL L 217, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 21 t., p. 8, toliau – Direktyva 98/34), 8 straipsniu, valstybės narės iš esmės privalo nedelsdamos pateikti Europos Komisijai kiekvieno techninio

reglamento, kurį jos nori priimti, projektą. Jos taip pat pateikia Komisijai pagrindimą, kodėl būtina priimti tokį techninį reglamentą, jei priežastys nėra aiškios iš projekto. Komisija nedelsdama praneša kitoms valstybėms narėms apie projektą ir visus jai atsiųstus dokumentus. Valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai galutinę techninio reglamento redakciją.

4 Remiantis šios direktyvos 9 straipsniu, techninio reglamento, apie kurį pranešta pagal 8 straipsnį, priėmimas turi būti atidėtas trims mėnesiams nuo tos dienos, kai Komisija gauna pranešimą apie techninio reglamento projektą. Šiame straipsnyje nustatyta, kad šis laikotarpis pratęsiamas iki šešių mėnesių, jei Komisija ar kita valstybė narė pateikia išsamią nuomonę, kad numatyta priemonė gali kliudyti laisvam prekių judėjimui vidaus rinkoje. Atidėjimo laikotarpis pratęsiamas iki dvylikos mėnesių, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo gavimo datos Komisija paskelbia savo ketinimą pasiūlyti arba priimti teisės aktą dėl klausimo, kuriam taikomas techninio reglamento projektas.

5 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307), 24 straipsnyje buvo nustatyta:

„Jeigu prekės buvo gaminamos ne vienoje šalyje, jos laikomos kilusiomis iš tos šalies, kurioje buvo atliekamas baigiamasis, svarbus, ekonomiškai pagrįstas jų perdirbimo arba apdorojimo procesas tam tikslui įrengtoje įmonėje, o šio proceso metu buvo pagamintas naujas produktas arba atliktas svarbus to produkto gamybos etapas.“

6 2013 m. spalio 31 d. įsigaliojusiu Sąjungos muitinės kodeksu buvo panaikintas Reglamentas Nr. 2913/92. Tačiau šio kodekso 60 straipsnis, kurio turinys iš esmės atitinka Reglamento Nr. 2913/92 24 straipsnio turinį, remiantis minėto kodekso 288 straipsnio 2 dalimi taikomas tik nuo 2016 m. gegužės 1 d.

7 Direktyvos 94/11 pirmoje–trečioje ir penktoje bei septintoje konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„kadangi tam tikrose valstybėse narėse egzistuoja avalynės ženklinimą reglamentuojantys norminiai aktai, skirti visuomenei apsaugoti ir informuoti, taip pat teisėtiems pramonės interesams apsaugoti,

kadangi skirtumai tarp šių norminių aktų kelia prekybos kliūčių sukūrimo Bendrijoje pavojų, kuris kenktų vidaus rinkos veikimui,

kadangi, siekiant išvengti problemų, kylančių dėl skirtingų sistemų, turėtų būti aiškiai apibrėžtos bendros avalynės ženklinimo sistemos nuostatos,

<…>

kadangi tiek vartotojai, tiek avalynės pramonė yra suinteresuoti, kad būtų sukurta apgaulės pavojų mažinanti sistema, nurodanti tikrą pagrindinių avalynės komponentų medžiagų kilmę,

<…>

kadangi nacionalinės teisės derinimas yra tinkamas būdas šioms laisvos prekybos kliūtims pašalinti; kadangi šio tikslo negalima pasiekti, įgyvendinant jį tik atskirose valstybėse narėse; kadangi ši direktyva nustato tik reikalavimus, būtinus laisvam prekių, kurioms ji yra taikoma, judėjimui,

<…>“

8 Šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatyta:

„Šioje direktyvoje „avalynė“ – tai visi turintys padus gaminiai, kurie apsaugo arba dengia kojos pėdą, įskaitant ir tokias avalynės sudedamąsias dalis, kurios yra realizuojamos atskirai, kaip nurodyta I priede.“

9 Šios direktyvos 2 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad visa pateikiama į rinką avalynė atitiktų ženklinimo reikalavimus, nustatytus šioje direktyvoje, nepažeidžiant kitų atitinkamų Bendrijos nuostatų.

2. Jeigu į rinką patenka avalynė, neatitinkanti ženklinimo reikalavimų, atsakinga valstybė narė imasi atitinkamų veiksmų, nustatytų jos nacionaliniuose teisės aktuose.“

10 Tos pačios direktyvos 3 straipsnis suformuluotas taip:

„Nepažeisdamos kitų atitinkamų Bendrijos nuostatų, valstybės narės nedraudžia ir netrukdo pateikti į rinką avalynės, kuri atitinka šioje direktyvoje nustatytus ženklinimo reikalavimus, taikydamos nesuderintas nacionalines nuostatas, reglamentuojančias visos arba kai kurių rūšių avalynės ženklinimą.“

11 Tos pačios direktyvos 4 straipsnyje nustatyta:

„1. Pateikiama informacija apie medžiagą, apibūdinamą pagal I priedą, kuri sudaro ne mažiau kaip 80 % avalynės viršaus, avalynės pamušalo ir įklotės paviršiaus ploto, ir ne mažiau kaip 80 % avalynės padų tūrio. Jeigu nei viena šių medžiagų nesudaro daugiau kaip 80 % atitinkamų avalynės dalių ploto ar tūrio, informacija pateikiama apie dvi pagrindines medžiagas, naudotas tokios avalynės gamybai.

2. Informacija nurodoma ant avalynės. Avalynės gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas, įsisteigęs Bendrijoje, informacijai nurodyti gali pasirinkti sutartinius ženklus (piktogramas) arba raštiškas nuorodas bent ta kalba arba kalbomis, kurias gali nurodyti avalynę priimanti valstybė narė, remiantis Sutartimi, kaip yra apibrėžta ir iliustruojama I priede. Savo nacionalinėmis nuostatomis valstybės narės garantuoja, kad vartotojai būtų tinkamai informuoti apie šių sutartinių ženklų (piktogramų) reikšmes, kartu garantuodamos, kad tokios nuostatos nesudarys kliūčių prekybai.

3. Šioje direktyvoje ženklinimas reiškia, kad reikalaujama informacija nurodoma bent ant vienos kiekvienos avalynės poros pusporės. Informacija gali būti spausdinama, priklijuojama, įspaudžiama arba pateikiama pritvirtintoje etiketėje.

4. Ženklinimas turi būti matomas, patikimai pritvirtintas, pasiekiamas vartotojui, o sutartiniai ženklai (piktogramos) privalo būti pakankamai dideli, kad būtų lengva suprasti juose pateiktą informaciją. Ženklinimas negali klaidinti vartotojo.

5. Avalynės gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas, įsisteigęs Bendrijoje, atsako už avalynės ženklinimą ir pateiktos informacijos teisingumą. Jeigu nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas nėra įsisteigę Bendrijoje, šio įpareigojimo vykdymas tenka asmeniui, pirmą kartą pateikusiam avalynę į Bendrijos rinką. Mažmenininkas atsako už tai, kad jo parduodama avalynė būtų atitinkamai ženklinama, kaip nurodyta šioje direktyvoje.“

12 Direktyvos 94/11 5 straipsnyje nustatyta:

„Esant reikalui, prie informacijos, kurios reikalaujama pagal šią direktyvą, gali būti pateikiama papildoma raštiška informacija. Tačiau pagal 3 straipsnį valstybės narės negali drausti ar trukdyti pateikti rinkai avalynės, atitinkančios šios direktyvos reikalavimus.“

Italijos teisė

13 2013 m. sausio 14 d. Įstatymo Nr. 8/2013 dėl naujų nuostatų, susijusių su italų kalbos žodžių „cuoio“, „pelle“ ir „pelliccia“ bei jų išvestinių žodžių arba sinonimų vartojimu (GURI, Nr. 25, 2013 m. sausio 30 d., toliau – Įstatymas Nr. 8/2013), 3 straipsnio 2 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad „draudžiama prekiauti arba kitaip pateikti į rinką prekes, ant kurių užrašyti žodžiai „cuoio“ (oda [bendra sąvoka]), „pelle“ (oda), „pelliccia“ (kailis), jų išvestiniai žodžiai arba sinonimai (kaip būdvardžiai arba daiktavardžiai), net jeigu jie įtraukti į kitus žodžius kaip priesagos arba priešdėliai, arba pateikti kaip bendriniai žodžiai „pellame“, „pelletteria“ arba „pellicceria“, net ir išversti į kitą nei italų kalbą, kurios pagamintos ne tik iš specialiai apdirbtos siekiant išlaikyti natūralias savybes gyvūnų odos, ir visais atvejais kitas nei nurodytos 1 straipsnyje prekes“. Gaminius, kurie yra pagaminti naudojant apdorojimo procesą užsienio šalyse ir ant kurių užrašyti nurodyti žodžiai italų kalba, privaloma ženklinti nurodant jų kilmės šalį.

14 Šia nacionalinės teisės nuostata įtvirtinama nenuginčijama prezumpcija, kad gaminių, turinčių ne itališkos odos, ant kurių užrašyti žodžiai italų kalba, pardavimas klaidina vartotojus.

15 Įstatyme Nr. 8/2013 nenustatytas skirtumas tarp trečiosiose šalyse pagamintų prekių ir kitoje nei Italijos Respublika Europos Sąjungos valstybėje narėje teisėtai pagamintų arba parduodamų prekių.

16 Šio įstatymo 4 straipsnyje nustatyta, kad pažeidus šiame teisės akte nustatytą draudimą parduoti taikomos administracinės sankcijos, kurių dydis yra nuo 10 000 iki 50 000 eurų, ir konfiskuojamos atitinkamos prekės.

Ginčo pagrindinėje byloje aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

17 2013 m. rugsėjo 27 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme pateiktu prašymu taikyti laikinąsias apsaugos priemones UNIC ir *Uni.co.pel* paprašė priimti laikinąsias skubias priemones prieš atsakoves pagrindinėje byloje.

18 Ieškovės pagrindinėje byloje jas kaltina prekyba Italijos teritorijoje avalyne, kurios vidpadžiuose įspaustas bendrinis žodis italų kalba „pelle“ (oda) arba „vera pelle“ (tikra oda) ir nenurodyta gaminio kilmės šalis, pažeidžiant Įstatymą Nr. 8/2013. Taip visuomenė gali būti suklaidinta dėl odos kilmės ir klaidingai manyti, kad ji yra Italijos kilmės, nes gaminys pažymėtas itališku prekių ženklu. Be to, vidpadyje įspausta žyma „pelle“ arba „vera pelle“ verstų klaidingai manyti, kad viso gaminio, įskaitant jo detales iš odos, kilmės šalis yra Italija, nors taip nėra.

19 Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo ieškovės paprašė nurodyti atsakovėms pagrindinėje byloje nebeišleisti iš apyvartą Italijos rinkoje tokios avalynės, kai ant jos nenurodyta jai pagaminti naudotos odos kilmės šalis. Jos taip pat prašo, kad atsakovėms būtų skirta periodinė bauda.

20 Remiantis prašymu priimti prejudicinį sprendimą darytina išvada, kad tam tikra avalynė, kuri yra šiame teisme nagrinėjamo ginčo dalykas, pagaminta trečiosiose šalyse, kaip antai Kinijoje, kaip nurodyta plastikinėse etiketėse ant padų. Vis dėlto ieškovės pagrindinėje byloje teigia, kad tokia nuoroda neatitinka Įstatymo Nr. 8/2013 reikalavimų, nes konkrečiai susijusi su visos avalynės, o ne konkrečiai su odos, kaip su avalynės detalės, kilme. Tokiomis aplinkybėmis ant vidpadžio įspausti žodžiai „vera pelle“ gali versti vartotoją manyti, kad nors ši avalynė pagaminta užsienyje, jos gamybai naudota Italijos kilmės oda. Kita vertus, kiek tai susiję su kita avalyne, ginčas kyla dėl naudojamos odos Europos Sąjungos arba užsienio kilmės.

21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma mano, kad, remiantis Sprendimu *Eggers* (13/78, EU:C:1978:182, 25 punktas), aptariamos Įstatymo Nr. 8/2013 nuostatos galėtų būti Sąjungos teisei prieštaraujančios lygiaverčio poveikio priemonės arba kiekybiniai ribojimai, nes kokybės

prezumpcija, susijusi su dalies ar viso gamybos proceso vykdymu nacionalinėje teritorijoje, dėl ko apribojamas ar tampa mažiau palankus gamybos procesas, kurio stadijos visiškai ar iš dalies vyksta kitose valstybėse narėse, yra nesuderinama su vieninga rinka.

22 Šis teismas taip pat klausia, ar Sąjungos teisė draudžia nacionalinės teisės aktus tik tuomet, kai tie teisės aktai taikomi odos gaminiams, gautiems taikant apdorojimo procesą, ir kurie teisėtai parduodami valstybėse narėse, ir ar ji taip pat taikoma prekėms iš odos, gautoms taikant apdorojimo procesą trečiosiose šalyse ir dar teisėtai neparduodamoms Sąjungoje.

23 Paskui šis teismas klausia, ar Įstatymo Nr. 8/2013 3 straipsnis, draudžiantis avalynės, kurios ženklinimas vis dėlto atitinka Direktyvos 94/11 reikalavimus, pardavimą, turi būti laikomas nustatančiu su šios direktyvos 5 straipsniu nesuderinamą pareigą nurodyti kilmę.

24 Galiausiai šis teismas siekia išsiaiškinti, ar pagal Sąjungos muitinės kodeksą ir taisyklę, pagal kurią prekės, kuri buvo gaminama daugiau nei vienoje šalyje, kilmės šalis yra ta, kurioje buvo atliekamas baigiamas jos perdirbimo arba apdorojimo procesas, taip pat nedraudžiami pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionalinės teisės aktai.

25 Šiomis aplinkybėmis *Tribunale di Milano* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar pagal tinkamai išaiškintus [SESV 34–36 straipsnius] draudžiama taikyti Įstatymo Nr. 8/2013 3 straipsnio 2 dalį, kurioje įtvirtinta pareiga ženklinti nurodant kilmės šalį gaminius, pagamintus naudojant apdorojimo procesą užsienio šalyse, ant kurių [italų kalba] užrašytas žodis „pelle“, gaminiams iš odos, teisėtai apdirbtos ir pateiktos į rinką kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, nes toks nacionalinis įstatymas laikomas kiekybiniam apribojimui lygiaverčio poveikio priemone, kuri draudžiama pagal SESV 34 straipsnį ir nėra pateisinama SESV 36 straipsniu?

2. Ar pagal tinkamai išaiškintus [SESV 34–36 straipsnius] draudžiama taikyti Įstatymo Nr. 8/2013 3 straipsnio 2 dalį, kurioje įtvirtinta pareiga ženklinti nurodant kilmės šalį gaminius, pagamintus naudojant apdorojimo procesą užsienio šalyse, ant kurių [italų kalba] užrašytas žodis „pelle“, gaminiams iš odos, gautos naudojant apdorojimo procesą ne Europos Sąjungos valstybėse narėse, kurie dar nebuvo teisėtai pateikti į Sąjungos rinką, nes toks nacionalinis įstatymas laikomas kiekybiniam apribojimui lygiaverčio poveikio priemone, kuri draudžiama pagal SESV 34 straipsnį ir nėra pateisinama SESV 36 straipsniu?

3. Ar pagal tinkamai išaiškintus Direktyvos 94/11 3 ir 5 straipsnius draudžiama taikyti Įstatymo Nr. 8/2013 3 straipsnio 2 dalį, kurioje įtvirtinta pareiga ženklinti nurodant kilmės šalį gaminius, pagamintus naudojant apdorojimo procesą užsienio šalyse, ant kurių italų kalba užrašytas žodis „pelle“, gaminiams iš odos, teisėtai apdirbtos arba pateiktos į rinką kitose Sąjungos valstybėse narėse?

4. Ar pagal tinkamai išaiškintus Direktyvos 94/11 3 ir 5 straipsnius draudžiama taikyti Įstatymo Nr. 8/2013 3 straipsnio 2 dalį, kurioje įtvirtinta pareiga ženklinti nurodant kilmės šalį gaminius iš odos, gautos naudojant apdorojimo procesą ne Europos Sąjungos valstybėse narėse, kurie dar nebuvo teisėtai parduodami Sąjungos rinkoje?

5. Ar pagal tinkamai išaiškintą Reglamento Nr. 952/2013 60 straipsnį draudžiama taikyti Įstatymo Nr. 8/2013 3 straipsnio 2 dalį, kurioje įtvirtinta pareiga ženklinti nurodant kilmės šalį gaminius, pagamintus naudojant apdorojimo procesą užsienio šalyse, ant kurių italų kalba užrašytas žodis „pelle“, gaminiams iš odos, gautos naudojant apdorojimo procesą Sąjungos valstybėse narėse, kurie dar nebuvo teisėtai parduodami Sąjungos rinkoje?

6. Ar pagal tinkamai išaiškintą Reglamento Nr. 952/2013 60 straipsnį draudžiama taikyti Įstatymo Nr. 8/2013 3 straipsnio 2 dalį, kurioje įtvirtinta pareiga ženklinti nurodant kilmės šalį gaminius, pagamintus naudojant apdorojimo procesą užsienio šalyse, ant kurių italų kalba užrašytas žodis „pelle“, gaminiams iš odos, gautos naudojant apdorojimo procesą ne Sąjungos valstybėse narėse, kurie dar nebuvo teisėtai parduodami Sąjungos rinkoje?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl Direktyvos 98/34

26 Visų pirma reikia pažymėti, kad Komisija nurodo, jog Įstatymo Nr. 8/2013 nuostatos netaikomos, nes buvo priimtos pažeidžiant Direktyvos 98/34 9 straipsnyje nustatytą trijų mėnesių atidėjimo laikotarpį.

27 Komisija tvirtina, kad pranešimą apie Įstatymą 8/2013 ji gavo 2012 m. lapkričio 29 d., ir remdamasi Direktyvos 98/34 9 straipsnio 1 dalimi nurodė, kad terminas šiam įstatymui priimti turi būti atidėtas iki 2013 m. kovo 1 d. Ši nuostata buvo akivaizdžiai pažeista, nes Įstatymas Nr. 8/2013 priimtas 2013 m. sausio 14 d. ir įsigaliojo 2013 m. vasario 14 d.

28 Per teismo posėdį UNIC ir *Uni.co.pel* patvirtino Komisijos pateiktą informaciją ir pridūrė, kad Italijos valdžios institucijos ėmėsi priemonių, kad ištaisytų šį Direktyvos 98/34 privalomųjų nuostatų pažeidimą, ir 2014 m. spalio 30 d. Įstatymo Nr. 161 26 straipsniu panaikino Įstatymą Nr. 8/2013. Remiantis šiuo įstatymu dėl panaikinimo, naujas reglamentavimas šioje srityje turi būti priimtas per dvylika mėnesių laikantis Direktyvoje 98/34 nustatytų pareigų pranešti apie techninius reglamentus.

29 Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad techninis reglamentas negali būti taikomas, kol apie jį nepranešta laikantis Direktyvos 98/34 8 straipsnio 1 dalies arba, nors apie jį pranešta, jeigu jis buvo patvirtintas ir įvykdytas prieš pasibaigiant šios direktyvos 9 straipsnio 1 dalyje nustatytam trijų mėnesių atidėjimo laikotarpiui (žr. Sprendimo *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 41, 44 ir 54 punktus ir Sprendimo *Unilever*, C-443/98, EU:C:2000:496, 49 punktą).

30 Todėl pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalo patikrinti, ar Įstatymas Nr. 8/2013 įsigaliojo nesilaikant Direktyvos 98/34 9 straipsnyje nustatyto atidėjimo termino. Jei taip, šio termino nesilaikymas yra esminio procedūrinio reikalavimo nesilaikymas, dėl kurio aptariamas techninis reglamentas tampa netaikomas. Kaip savo išvados 44–47 punktuose pažymėjo generalinė advokatė, tokiu atveju Įstatymo Nr. 8/2013 3 straipsnio 2 dalimi nebus galima remtis prieš asmenis.

31 Vis dėlto, kadangi klausimams dėl Sąjungos teisės išaiškinimo, kuriuos nacionalinis teismas pateikia pats apibrėždamas teisines ir faktines aplinkybes (jų tikslumo Teisingumo Teismas neturi tikrinti), taikoma reikšmingumo prezumpcija (Sprendimo *Melki ir Abdeli*, C-188/10 ir C-189/10, EU:C:2010:363, 27 punktas ir jame nurodyta teismo praktika), reikia atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus.

Dėl pirmojo ir trečiojo klausimų

32 Pirmuoju ir trečiuoju klausimais, kurie turi būti nagrinėjami kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės teiraujasi, ar SESV 34–36 straipsniai ir Direktyvos 94/11 3 ir 5 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kaip nagrinėjamieji pagrindinėje byloje, kuriais draudžiama, be kita ko, prekiauti kitų valstybių narių arba trečiųjų šalių kilmės odinėmis avalynės detalėmis, kurios pastaruoju atveju jau buvo parduodamos kitoje valstybėje narėje arba nagrinėjamoje valstybėje narėje, kai ant šių prekių nepažymėta jų kilmės šalis.

33 Kadangi šie du klausimai susiję tiek su pirminės teisės, tiek su Direktyvos 94/11 aiškinimu, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką nacionalinė priemonė, priklausanti Sąjungos lygiu išsamiai suderintai sričiai, turi būti vertinama atsižvelgiant į šios suderinimo priemonės, o ne į pirminės teisės nuostatas (Sprendimo *Gysbrechts ir Santurel Inter*, C-205/07, EU:C:2008:730, 33 punktas ir Sprendimo *Komisija / Belgija*, C-421/12, EU:C:2014:2064, 63 punktas).

34 Taigi visų pirma reikia išnagrinėti, ar direktyvoje, būtent jos 3 ir 5 straipsniuose, atliktas suderinimas yra išsamus.

35 Šiuo tikslu Teisingumo Teismas šias nuostatas turi aiškinti atsižvelgdamas ne tik į jų formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame jos įtvirtintos, tikslus (žr. Sprendimo *Sneller*, C-442/12, EU:C:2013:717, 21 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

36 Remiantis Direktyvos 94/11 1–3 ir 7 konstatuojamosiomis dalimis darytina išvada, kad ja siekiama aiškiai apibrėžti bendros avalynės ženklinimo sistemos nuostatas, kad būtų išvengta problemų dėl šios srities nacionalinės teisės aktų skirtumų, kurie gali sukelti prekybos kliūčių Sąjungoje. Šių teisės aktų derinimas laikomas tinkamu būdu šioms laisvos prekybos kliūtims pašalinti, nes valstybės narės kiekviena atskirai negali šio tikslo tinkamai pasiekti.

37 Kaip savo išvados 58 ir 59 punktuose pažymėjo generalinė advokatė, remiantis Direktyvos 94/11 1 ir 4 straipsniais bei I priedu teigtina, kad joje nustatyti ne būtiniausi reikalavimai dėl pagrindinių avalynės detalių gamybai naudojamų medžiagų ženklinimo, o išsamios taisyklės. Todėl valstybės narės negali tvirtinti griežtesnių reikalavimų.

38 Nors pagal šios direktyvos 5 straipsnį valstybės narės gali leisti „papildomą raštišką informaciją“ „pateikti, esant reikalui, prie informacijos“, „kurios reikalaujama pagal šią direktyvą“, tai vis dėlto nereiškia, kad remdamosi tos pačios direktyvos 5 straipsniu valstybės narės negali „pagal 3 straipsnį <…> drausti ar trukdyti pateikti rinkai avalynės, atitinkančios šios direktyvos reikalavimus“.

39 Taigi remiantis pažodiniu minėtų 3 ir 5 straipsnių aiškinimu ir atsižvelgiant į Direktyvos 94/11 tikslus darytina išvada, kad šia direktyva atliekamas išsamus suderinimas, kiek tai susiję tik su medžiagų, naudojamų gaminant pagrindines avalynės detales, ženklinimo įpareigojimų turiniu, kuriuos įgyvendinus valstybėms imamas taikyti draudimas kliudyti parduoti tokią avalynę.

40 Atsižvelgiant į šiuos argumentus, pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionalinės teisės aktai, kiek jie susiję su kitų valstybių narių kilmės arba Sąjungos teritorijoje į laisvą apyvartą jau išleistų odinių avalynės detalių ženklinimu, turi būti vertinami atsižvelgiant tik į Direktyvos 94/11, o ne į pirminės teisės nuostatas.

41 Antra, dėl vertinimo atsižvelgiant į Direktyvą 94/11 reikia priminti, kad numatytos valstybių narių prekybos liberalizavimo priemonės, kaip antai Direktyva 94/11, taikomos vienodai tiek valstybių narių kilmės prekėms, tiek trečiųjų šalių kilmės prekėms, kurios išleistos į laisvą apyvartą Sąjungoje. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad, kiek tai susiję su laisvu prekių judėjimu Sąjungoje, prekės, kurios yra laisvoje apyvartoje, yra galutinai ir visiškai prilygintos valstybių narių kilmės prekėms (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Tezi Textiel / Komisija*, 59/84, EU:C:1986:102, 26 punktą).

42 Šios direktyvos 3 straipsnyje nustatyta, kad „valstybės narės nedraudžia ir netrukdo pateikti į rinką avalynės, kuri atitinka šioje direktyvoje nustatytus ženklinimo reikalavimus, taikydamos nesuderintas nacionalines nuostatas, reglamentuojančias visos arba kai kurių rūšių avalynės ženklinimą“.

43 Remiantis Direktyvos 94/11 4 straipsniu ir jos I priedu, ženklinant tokius gaminius turi būti nurodyta tik informacija, susijusi su jų gamybai naudojama medžiaga (oda, oda su apdaila, tekstilė arba kitos medžiagos). Pareiga nurodyti odos kilmės šalį, kaip nustatyta pagrindinėje byloje nagrinėjamuose teisės aktuose, šioje direktyvoje nenurodyta.

44 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kiek tai susiję su SESV 34 straipsnio aiškinimu, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog kilmės ženklinimu ar žymėjimu, kaip antai nagrinėjamais pagrindinėje byloje, siekiama sudaryti sąlygas vartotojams atskirti nacionalinės kilmės ir importuotas prekes bei suteikiama galimybė pasinaudoti galimu išankstiniu nusistatymu prieš užsienio kilmės prekes. Vieningoje vidaus rinkoje dėl reikalavimo žymėti kilmę ne tik tampa sunkiau valstybėje narėje realizuoti kitų valstybių narių pagamintas prekes nagrinėjamuose sektoriuose, bet dėl šio reikalavimo stabdoma tarpusavio ekonominė skvarba Sąjungoje ir taip sudaromos nepalankios sąlygos parduoti prekes, kurios pagamintos pasidalijant darbus tarp valstybių narių (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / Jungtinė Karalystė*, 207/83, EU:C:1985:161, 17 punktas).

45 Be to, remiantis teismo praktika dėl tos pačios nuostatos darytina išvada, kad kalbiniai reikalavimai, kurie nustatyti pagrindinėje byloje nagrinėjamuose valstybės narės teisės aktuose, yra kliūtis prekiauti Sąjungoje, nes kitų valstybių narių kilmės prekės turi būti su skirtingu ženklinimu, o dėl to patiriama papildomų pakavimo sąnaudų (Sprendimo *Colim*, C-33/97, EU:C:1999:274, 36 punktas).

46 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus į pirmąjį ir trečiąjį klausimus reikia atsakyti, kad Direktyvos 94/11 3 ir 5 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kaip nagrinėjamieji pagrindinėje byloje, kuriais draudžiama, be kita ko, prekiauti kitų valstybių narių arba trečiųjų šalių kilmės odinėmis avalynės detalėmis, kurios pastaruoju atveju jau buvo parduodamos kitoje valstybėje narėje arba nagrinėjamoje valstybėje narėje, kai ant šių prekių nepažymėta jų kilmės šalis.

Dėl antrojo ir ketvirtojo klausimų

47 Antruoju ir ketvirtuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar SESV 34–36 straipsniai ir Direktyvos 94/11 3 ir 5 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, kaip nagrinėjamieji pagrindinėje byloje, kuriais draudžiama, be kita ko, parduoti trečiųjų šalių kilmės odines avalynės detales, kuriomis dar nebuvo teisėtai prekiaujama Sąjungos teritorijoje, kai ant šių prekių nepažymėta jų kilmės šalis.

48 Laikantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo vartojamos terminijos, šie klausimai susiję su trečiųjų šalių kilmės odinėmis avalynės detalėmis, kurios dar nebuvo išleistos į laisvą apyvartą Sąjungos teritorijoje, taigi ir Italijoje.

49 Šiuo klausimu pirmiausia reikia priminti, kad remiantis SESV 28 straipsniu draudžiama nustatyti importo ar eksporto muitus arba bet kokį lygiaverčio poveikio mokėjimą tarp valstybių narių, ir šis draudimas taikomas tiek „valstybių narių kilmės gaminiams“, tiek „valstybėse narėse laisvoje apyvartoje esantiems iš trečiųjų šalių įvežtiems gaminiams“.

50 SESV 29 straipsnyje nustatyta, kad iš trečiosios šalies įvežti gaminiai laikomi valstybėje narėje esančiais laisvoje apyvartoje, jei toje valstybėje narėje yra atlikti importo formalumai ir sumokėti mokėtini muitai arba lygiaverčio poveikio mokėjimai ir jei šiems gaminiams nebuvo taikytas visiškas arba dalinis atleidimas nuo tokių muitų ar mokesčių.

51 Analizuojant prašymą priimti prejudicinį sprendimą ir nacionalinę bylą vis dėlto paaiškėja, kad aptariamais gaminiais buvo prekiaujama Italijoje, ir dėl tos priežasties – kad jie jau buvo išleisti į laisvą apyvartą Sąjungos teritorijoje, kaip tai suprantama pagal SESV 29 straipsnį.

52 Tačiau reikia pažymėti, pirma, kad tokiems gaminiams galima taikyti šio sprendimo 32–46 punktuose Teisingumo Teismo pateiktą atsakymą į pirmąjį ir trečiąjį klausimus.

53 Kita vertus, kadangi antrasis ir ketvirtasis klausimai aiškiai susiję su gaminiais, kurie dar neišleisti į laisvą apyvartą Sąjungos teritorijoje, galima teigti, kad šie klausimai yra hipotetiniai.

54 Šiuo atveju reikia priminti, kad Teisingumo Teismas gali atsisakyti atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo užduotą klausimą, jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos faktais arba dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi faktinės ir teisinės informacijos, būtinos naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (Sprendimo *Stark*, C-293/10, EU:C:2011:355, 25 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

55 Todėl reikia konstatuoti, kad antrasis ir ketvirtasis klausimai yra nepriimtini.

Dėl penktojo ir šeštojo klausimų

56 Penktuoju ir šeštuoju klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės teiraujasi, ar Sąjungos muitinės kodekso 60 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, kaip nagrinėjamieji pagrindinėje byloje.

57 Pirmiausia reikia pažymėti, kad nors teismas prašo išaiškinti Sąjungos muitinės kodekso 60 straipsnį, šis straipsnis įsigalios tik 2016 m. gegužės 1 d. Todėl reikia priimti sprendimą dėl Reglamento Nr. 2913/92, kuris galioja pagrindinės bylos faktinių aplinkybių susidarymo momentu, 24 straipsnio, kurio turinys iš esmės identiškas minėto 60 straipsnio turiniui, išaiškinimo.

58 Remiantis Reglamento Nr. 2913/92 24 straipsniu, importo ar eksporto muitų nustatymo tikslais pripažįstama, kad „jeigu prekės buvo gaminamos ne vienoje šalyje, jos laikomos kilusiomis iš tos šalies, kurioje buvo atliekamas baigiamasis svarbus <…> perdirbimo arba apdorojimo procesas“.

59 Šioje nuostatoje pateikiama bendra prekių kilmės sąvokos apibrėžtis, kuri yra būtina priemonė užtikrinant vienodą bendrojo muitų tarifo ir visų kitų nustatytų priemonių taikymą Sąjungos ar valstybių narių prekių importui ar eksportui (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Gesellschaft für Überseehandel*, 49/76, EU:C:1977:9, 5 punktą).

60 Tuo remiantis darytina išvada, pirma, kad ši nuostata netaikoma vartotojams skirtos informacijos turiniui, pateikiamam ženklinant avalynę.

61 Antra, kaip teigia Komisija, atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo Nr. 8/2013 3 straipsnio 2 dalyje nenustatytas joks kriterijus, leidžiantis nustatyti prekės kilmę pagal „baigiamojo svarbaus <…> perdirbimo arba apdorojimo proceso“ vietą, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 2913/92 24 straipsnį, reikia konstatuoti, kad remiantis prašymu priimti prejudicinį sprendimą neįmanoma nustatyti šio 24 straipsnio aiškinimo ir sprendimo, kurį reikia priimti pagrindinėje byloje, ryšio.

62 Kadangi Teisingumo Teismo atsakymas į penktąjį ir šeštąjį klausimus neturi reikšmės ginčui pagrindinėje byloje išspręsti, riekia konstatuoti, kad, atsižvelgiant į šio sprendimo 54 punkte minėtą teismų praktiką, šie klausimai yra nepriimtini.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

63 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1994 m. kovo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/11/EB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių medžiagų, naudojamų pagrindinėms vartotojams parduodamos avalynės dalims, ženklinimą, suderinimo 3 ir 5 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kaip nagrinėjamieji pagrindinėje byloje, kuriais draudžiama, be kita ko, prekiauti kitų valstybių narių arba trečiųjų šalių kilmės odinėmis avalynės detalėmis, kurios pastaruoju atveju jau buvo parduodamos kitoje valstybėje narėje arba nagrinėjamoje valstybėje narėje, kai ant šių prekių nepažymėta jų kilmės šalis.

Parašai.